

било при много други (особено пък европейски) етноси.

Аз се спрях относително по-подробно на ромската стабилност и ромското познаване на българския етнос напълно съзнателно и преднамерено, тъй като с тях е свързана и друга характерна черта на ромската душевност - **по-голямата търпимост, по-голямата толерантност към другите**. Казано така общо, това може да звучи странно и неприемливо. В действителност циганите много по-леко понасят отрицателните нагласи и поведенческа реализация на българите към тях отколкото обратно. Вярно е, че като отделни индивиди и дори като отделни малки групи те по-бързо избухват и се държат по-буйно. Но по-лесно се примиряват и успокояват. Освен това, те не са трайно злопаметни, освен в някои случаи, които засягат не толкова физическото им съществуване, отколкото въпросите на индивидуалната и групово-етническата им чест и достойнство.

Друг е въпросът, че някои лица и групи от циганите се поддават на отделни циганоцентрични стремежи и претенции, и подвеждани от етноцентристки лидери се опитват да създават и да поддържат определено етническо напрежение. Разбира се, като при такива случаи те най-често развяват знамето на "расовата" дискриминация, липсата на равнопоставеност, етническия геноцид и други такива.

Казаното току-що за циганите обаче се отнася и за българите. Така например, демографските особености на нашето общество отдавна се експлоатират за негативна нагласа към циганите, към тяхното количествено нарастване и бъдеще в страната. Влошаването на етническия климат у нас във връзка с процесите сред населението с трайно турско етносъзнание, в които не рядко се вълличаха и вълличат и отделни лица и групи цигани, също допринесе и все още допринася за времена активизация на някои настроения и стремежи сред определени български среди, в които не е трудно да се забележат едни или други антицигански елементи и моменти. Промяната на и след 10 ноември 1989 г., в системата на която се разразиха безработицата, бързото обедняване и лумпенизиране на широки слоеве от народа и други подобни, също повлияха, и то ескалиращо, да се поддържат живи антициганските критики, нагласи и дори претенции.